

Manstal Vleesproductie BV
t.a.v. dhr. Johan van Schipstal
Ericaweg 4
5454 NM Sint Hubert

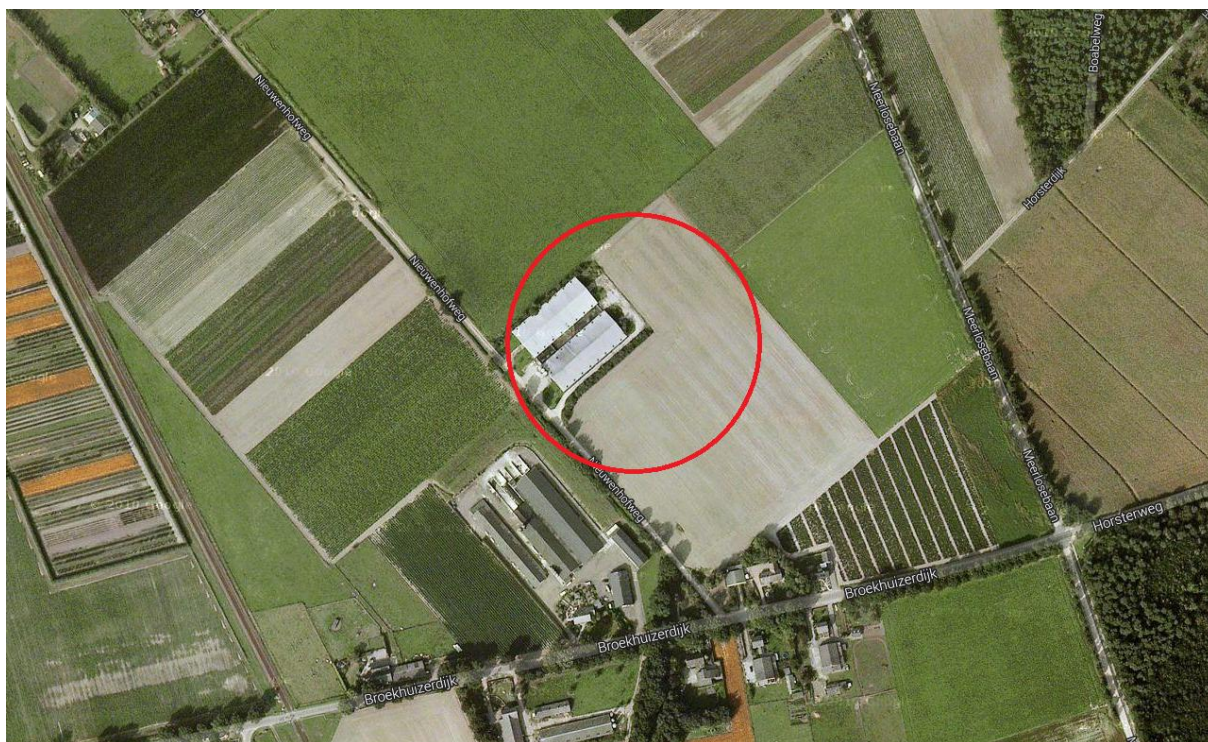
Belfeld, 18 maart 2014

Flora- en faunainspectie locatie Nieuwenhofweg 4 te Melderslo

door: ir. Hans Hovens, Faunaconsult
in opdracht van: Manstal Vleesproductie BV

Inleiding

Varkensbedrijf Manstal Vleesproductie BV wil op locatie Nieuwenhofweg 4 te Melderslo uitbreiden en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. Het is de bedoeling dat het bouwvlak op de locatie wordt uitgebreid van 0,85 ha naar 2,3 ha in verband met de nieuwbouw van een vleesvarkens- en biggenstal met luchtwassers, een mestsilo, 3 sleufsilo's en een toekomstige bedrijfswoning. De huidige situatie in het plangebied is weergegeven in figuur 1, 2, 3 en 4. De voorgestane situatie is weergegeven in figuur 5.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

Figuur 2. Zicht op het bestaande varkensbedrijf.

Figuur 3. Het zuidelijk deel van het plangebied.

Figuur 4. Het noordelijk deel van het plangebied.

Figuur 5. De voorgestane inrichting (bron: Adviesbureau Van Gerwen V.O.F. te Reek)

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);
2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' - zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden (door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven). Als een sector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, dan moet er bij ruimtelijke ingrepen bij eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om 'streng beschermde soorten' en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van 'zorgvuldig handelen'.

Werkwijze

Op 11 februari 2014 heeft Faunaconsult het plangebied en haar directe omgeving bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, eekhoornnesten en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Ten aanzien van vogels werd er gezocht naar jaarrond beschermde vogelnesten en locaties waarin tijdens het broedseizoen omgevingscansoorten zouden kunnen broeden (dat zijn soorten waarvan Dienst Regelingen, 2009B een omgevingsscan eist). Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (Bos et al., 2006; RAVON, 2004, 2006, 2007, 2010, 2011 en 2013; Buggenum et al., 2009; Huizenga et al., 2010 en www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Bevindingen

De huidige inrichting

De delen van het plangebied waarin zal worden gebouwd, zijn momenteel ingericht als akker. De bestaande bebouwing bestaat uit twee varkensstallen, een daar tussen gelegen mestkelder en een verhard terrein aan de achterzijde. Ten noordwesten van de noordelijke varkensstal bevindt zich een rij struiken en een enkele boom (hazelaar, ruwe berk en gewone vlier), die behouden blijven. Verder zijn er geen opgaande begroeiingen in het plangebied aanwezig. De omgeving van het plangebied is agrarisch en bestaat uit voornamelijk uit akkers. Ten zuidwesten van het plangebied liggen de Nieuwenhofweg en een watergang met ernaast een rij zomereiken.

Zoogdieren

De muren van de bestaande varkensstallen hebben stootvoegen op circa 20 cm boven de grond. Deze zijn voorzien van roosters, zodat er geen dieren door naar binnen kunnen. Het dak van de bestaande varkensstallen is gemaakt van golfstaal en bevat geen openingen. De bomen en struiken in het noordwestelijk deel van het plangebied bevatten geen holten of nesten, zodat hierin geen verblijven van vleermuizen, eekhoorns of andere strenger beschermde zoogdieren aanwezig zijn. Het is ook niet te verwachten dat de rij bomen en struiken een belangrijke functie heeft als vaste vliegrouwe voor vleermuizen, omdat deze in noordoostelijke richting dood loopt in de akkers. Tabel 1 geeft een overzicht van de zoogdiersoorten die mogelijk een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Tabel 1. Beschermdе zoogdiersoorten die mogelijk een permanente verblijfplaats in het onderzoeksgebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europaea</i>)	X		
Haas (<i>Lepus europeus</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Broedvogels

Omdat er geen roofvogelnesten, uilennesten of geschikte holten aanwezig zijn, is het voorkomen van strenger beschermde vogelnesten in het plangebied en in een straal van 100 meter daaromheen uitgesloten. Tijdens het broedseizoen kunnen er echter akkervogels als patrijs, Kievit en veldleeuwerik in het plangebied broeden. De Provincie Limburg heeft het voorkomen van bijzondere broedvogels in het plangebied in 2003 geïnventariseerd en daarbij geen strenger beschermde vogelnesten aangetroffen (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl). Wel werden er door de provincie in het betreffende kilometerhok 3 niet getoonde roofvogelnesten aangetroffen (deze waren echter, zoals hierboven vermeld, afwezig tijdens het veldbezoek).

Planten

In het plangebied werden tijdens het veldbezoek alleen algemeen voorkomende planten aangetroffen als ridderzuring, gewone moesdistel, kleine brandnetel en paardenbloem. De biotopen in het plangebied zijn zeer eutroof, waardoor beschermde planten niet zijn te verwachten. De Provincie Limburg heeft het voorkomen van beschermde planten in het plangebied in 2003 geïnventariseerd en daarbij geen beschermde planten aangetroffen (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl).

Overige beschermde soorten

Doordat er geen wateren aanwezig zijn, is het voorkomen van vissen of voortplantingswateren van amfibieën uitgesloten. Delen van het plangebied dienen mogelijk wel als landhabitat van algemene amfibieënsoorten (zie tabel 3). Voor overige beschermde soorten zijn geen geschikte habitats aanwezig.

Tabel 3. (Potentieel) in het gebied voorkomende beschermde amfibiesoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Conclusies

- Vaste rust- en verblijfplaatsen van strenger beschermde soorten zijn afwezig.
- Gedurende het broedseizoen kunnen er algemene vogels in de te akkervegetaties broeden. Deze vegetaties dienen daarom buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten (15 maart – 15 juli) te worden verwijderd.
- Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.
- De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds en A.J.W. Lenders (red.). 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen en L.S.G.M. Verheggen (red.). 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- RAVON, 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON, 51: 119-132.